

NHẬN DIỆN THỦ ĐOẠN LỢI DỤNG PHẢN BIỆN XÃ HỘI ĐỂ XUYỀN TẠC, CHỐNG PHÁ ĐẢNG, NHÀ NƯỚC TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

TRINH MINH THÁI*
NGUYỄN TRUNG HIẾU**

Ngày nay, các thế lực thù địch không ngừng gia tăng các hoạt động chống phá trên tất cả các phương diện mà chúng khai thác được. Với những âm mưu, phương thức, thủ đoạn tinh vi khó lường, đặc biệt trong đó các đối tượng tập trung lợi dụng hoạt động phản biện xã hội để công kích, cổ súy, lôi kéo, tập hợp lực lượng... chống phá nước ta. Trước thực tiễn này, công tác đấu tranh, phản bác các luận điệu sai trái, xuyên tạc không chỉ đóng vai trò làm thất bại âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch mà còn có ý nghĩa quan trọng trong góp phần thúc đẩy sự phát triển công tác nghiên cứu lý luận, hoàn thiện đường lối đổi mới của Đảng trong giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: Nhận diện; thủ đoạn, âm mưu xuyên tạc; chủ nghĩa Mác - Lênin; tư tưởng Hồ Chí Minh; phản biện xã hội; lợi dụng; chống phá Đảng, Nhà nước.

Currently, hostile forces are continuously escalating their activities to sabotage our efforts in various areas. They employ intricate and unpredictable schemes, methods, and tactics, particularly using social criticism activities to attack, promote, incite, and rally opposition against our country. In this context, combating and refuting false and distorted arguments is crucial not only in countering the sabotage efforts of these hostile forces but also in contributing significantly to the development of theoretical research and the refinement of the Party's renewal policies during this current phase.

Keywords: Identification; tactics, distortion schemes; Marxism-Leninism; Ho Chi Minh thought; social criticism; exploitation; undermining the Party and State.

NGÀY NHẬN: 11/11/2024 NGÀY PHẢN BIỆN, ĐÁNH GIÁ: 15/12/2024 NGÀY DUYỆT: 10/01/2025

DOI: <https://doi.org/10.59394/qlnn.348.2025.1077>

1. Đặt vấn đề

Trong bối cảnh hội nhập quốc tế và những diễn biến khó lường của tình hình địa chính trị thế giới, cùng với đó là sự bùng nổ của khoa học - công nghệ số là điều kiện để các thế lực thù địch tận dụng tiến hành triển

khai thực hiện mưu đồ, hoạt động chống phá Việt Nam, trong đó mũi nhọn tập trung tuyên truyền, xuyên tạc chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh với nhiều chiêu

* TS, Học viện Thanh thiếu niên Việt Nam

** ThS, Học viện An ninh nhân dân

thức tinh vi, xảo quyệt, đánh tráo khái niệm gây mâu thuẫn, hiểu nhầm về mặt tư tưởng. Đáng chú ý là các đối tượng tận dụng sự phát triển của công nghệ, ứng dụng các nền tảng mạng xã hội để lôi kéo, tập hợp lực lượng núp danh dưới chiêu bài dân chủ, tự do nhân quyền, tự do ngôn luận để xây dựng chiến thuật, dùng thủ đoạn lợi dụng phản biện xã hội lôi kéo tấn công trực diện vào nền tảng tư tưởng của Đảng. Vì vậy, cần tiếp tục coi trọng việc phát huy tinh thần dân tộc, khơi dậy khát vọng phát triển đất nước, củng cố niềm tin và lòng chung thủy với Đảng, Nhà nước và con đường xây dựng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam hiện nay.

2. Một số khái niệm liên quan đến nội dung phản biện xã hội

Quyết định số 22/2002/QĐ-TTg ngày 30/01/2002 của Thủ tướng Chính phủ nêu rõ: “Phản biện là hoạt động cung cấp các thông tin, tư liệu cùng các ý kiến phân tích, đánh giá tính khả thi và các kiến nghị về sự phù hợp của nội dung đề án đối với mục tiêu và các điều kiện ràng buộc ban đầu hoặc thực trạng đặt ra”. Trong Văn kiện Đại hội X của Đảng cũng đưa ra khái niệm: phản biện xã hội là phát huy dân chủ và quyền làm chủ của Nhân dân, ý thức trách nhiệm của Nhân dân trong việc tham gia quản lý nhà nước... Phản biện xã hội là nhu cầu cần thiết và đòi hỏi bắt buộc của quá trình lãnh đạo và điều hành đất nước, khắc phục tệ quan liêu...¹. Theo đó, có thể hiểu phản biện xã hội là sự phản biện nói chung nhưng có quy mô và lực lượng rộng rãi hơn của xã hội, của Nhân dân và các nhà khoa học về nội dung, phương hướng, chủ trương, chính sách, giải pháp phát triển kinh tế - xã hội, khoa học - công nghệ, giáo dục, y tế, môi trường, trật tự an ninh chung toàn xã hội của Đảng, Nhà nước và các tổ chức liên quan.

Mục đích của phản biện xã hội là nhằm phát hiện những nội dung còn thiếu, chưa sát, chưa đúng, chưa phù hợp trong các văn bản dự thảo của các cơ quan Đảng, Nhà

nước; kiến nghị những nội dung thiết thực, góp phần bảo đảm tính đúng đắn, phù hợp với thực tiễn đời sống xã hội và tính hiệu quả trong việc hoạch định chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp của Nhân dân; phát huy dân chủ, tăng cường đồng thuận xã hội².

Hoạt động phản biện xã hội được tiến hành bởi các lực lượng xã hội, thông qua các tổ chức xã hội được hình thành theo nguyên tắc tự lập, tự nguyện, tự dưỡng hoặc được tiến hành một cách trực tiếp bởi các thành viên và diễn ra trên mọi hoạt động trong đời sống xã hội. Thông qua hoạt động phản biện xã hội nhằm nâng cao nhận thức cho xã hội về những cái tốt đẹp, cái chân lý, cái đúng để xã hội ngày càng dân chủ hơn, công bằng hơn, giàu có, phát triển văn minh và hiện đại.

Chủ thể, đối tượng, nội dung phản biện xã hội được xác định rõ, bao gồm:

(1) *Về chủ thể của phản biện xã hội*: là các cơ quan, tổ chức trong hệ thống chính trị, các tổ chức xã hội, nghề nghiệp, doanh nghiệp, nhà khoa học, các nhà quản lý, các chuyên gia kinh tế, những người có trình độ, kinh nghiệm trong từng lĩnh vực đời sống xã hội khác nhau có tâm huyết, thiện chí với Việt Nam và với quá trình xây dựng, phát triển đất nước của Việt Nam.

(2) *Về đối tượng tác động của phản biện xã hội*: tập trung chủ yếu là các chủ thể lãnh đạo, quản lý nhà nước, bao gồm: các tổ chức, cá nhân đề ra chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, chủ thể đề ra các quyết định lãnh đạo, quản lý. Quần chúng nhân dân cũng là đối tượng tác động của phản biện xã hội khi các phản biện xã hội được tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng được phổ biến cho quần chúng nhân dân. Đây là sự tác động tích cực, có căn cứ, cơ sở khoa học làm cho nhận thức của quần chúng nhân dân được tăng lên.

(3) *Về nội dung*: tập trung vào nhận định, đánh giá, phân tích, làm rõ những ưu điểm, nhược điểm của các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước trên các lĩnh vực khác nhau, phân tích làm rõ những bất cập trong quá trình phát triển kinh tế - xã hội và đề xuất các giải pháp, những bổ sung kịp thời nhằm xây dựng và phát triển đất nước.

(4) *Về hình thức, luận điệu*: hình thức của phản biện xã hội thông thường là trực tiếp góp ý với các chủ thể lãnh đạo, quản lý hoặc gián tiếp thông qua các phương tiện thông tin đại chúng của Đảng, Nhà nước hoặc các tổ chức chính trị xã hội. Hình thức, ngôn từ, luận điệu của phản biện xã hội luôn nhã nhặn, ngôn từ đúng mực, có căn cứ, cơ sở khoa học, có thiện chí với đất nước, mang tính xây dựng đất nước, dễ hiểu, dễ tiếp nhận và đúng với sự thật.

3. Nhận diện âm mưu, thủ đoạn lợi dụng phản biện xã hội của các thế lực thù địch nhằm chống phá Đảng, Nhà nước

Để nhận diện đúng những vấn đề cốt lõi, âm mưu, thủ đoạn xảo quyệt mà các thế lực thù địch lợi dụng phản biện xã hội tấn công xuyên tạc, bác bỏ chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh - nền tảng tư tưởng của Đảng đòi hỏi phải nhận thức đúng về chủ thể, đối tượng, nội dung mà các đối tượng lợi dụng dư luận xã hội để xuyên tạc, chống phá. Trong đó, cần nhận diện đúng, trúng, có căn cứ khoa học, có sức thuyết phục, lấy thực tiễn khách quan, cơ sở lý luận cách mạng khoa học làm căn cứ để phản các luận điệu sai trái của kẻ thù.

Thứ nhất, các đối tượng phản động, cơ hội chính trị, đối tượng chống đối lợi dụng quyền tự do ngôn luận tích cực đưa ra những luận điệu hướng đến việc chỉ trích, phê phán chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, phê phán chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước cũng chính là đang phản biện xã hội. Chúng

triệt để lợi dụng mạng xã hội để chỉ trích, vu cáo, xuyên tạc các giá trị của chủ nghĩa Mác - Lênin đã lỗi thời, lý luận về chủ nghĩa xã hội về kinh tế - xã hội chủ nghĩa về giai cấp, về dân tộc... không còn phù hợp trong điều kiện hiện nay; thậm chí cho rằng, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước ta là áp đặt, thiếu dân chủ chỉ phục vụ lợi ích của một nhóm người quyền lực... Chúng tuyên truyền nhằm mục đích thay đổi, chuyển hóa, phá vỡ cơ sở tư tưởng, thể chế chính trị của Nhà nước ta nhằm âm mưu làm thay đổi nhận thức tư tưởng của người dân theo chiều hướng tiêu cực. Chủ thể của các hoạt động này có thể là các cơ quan đặc biệt nước ngoài, các tổ chức phản động lưu vong, các đối tượng phản động mới, đối tượng cơ hội chính trị, chống đối, giới văn nghệ sĩ, trí thức bất mãn, tiêu cực, những người thiếu hiểu biết, các tổ chức, cá nhân thiếu thiện chí với Việt Nam, các tổ chức, cá nhân tuyên truyền phá hoại tư tưởng nhằm đạt được mục đích riêng, lợi ích cá nhân của họ.

Thứ hai, sử dụng những luận điệu xảo trá, mạo danh lực lượng tiến bộ để lôi kéo các tầng lớp nhân dân, tập trung vào quần chúng nhân dân có nhận thức chưa đầy đủ, làm cho họ tin, nghe theo những luận điệu tuyên truyền, xuyên tạc. Nội dung tập trung vu cáo, xuyên tạc, tô đậm, thổi phồng những sơ hở, thiếu sót, sai lầm trong công tác xây dựng Đảng, xây dựng Nhà nước, những vấn đề mà chúng cho rằng chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh không còn phù hợp trong điều kiện phát triển nền kinh tế thị trường hiện nay, những sơ hở, thiếu sót trong quá trình phát triển kinh tế - xã hội; xuyên tạc, bôi nhọ các cán bộ lãnh đạo Đảng, Nhà nước, thổi phồng tình trạng tham nhũng, tiêu cực, từ đó “quay xe” đề cao các phần tử chống đối, các đối tượng cơ hội chính trị, đề cao các giá trị dân chủ, nhân quyền, tự do tôn giáo, tự do báo chí theo kiểu phương Tây.

Thứ ba, công khai đăng tải trên mạng xã hội, blog, website hội nhóm, cá nhân, tự tạo

clip, phóng sự trả lời báo đài trên các phương tiện thông tin đại chúng, trên các diễn đàn quốc tế, các cơ quan báo chí nước ngoài..., trong đó tập trung nhiều nhất qua mạng xã hội để tuyên truyền xuyên tạc. Theo các cơ quan chức năng cho biết, thời gian qua đã yêu cầu các doanh nghiệp cung cấp các dịch vụ xuyên biên giới, như: Facebook, Google, YouTube, TikTok... ngăn chặn, gỡ bỏ hàng chục nghìn nội dung vi phạm. Trong 6 tháng đầu năm 2023, Facebook đã chặn, gỡ bỏ hơn 2.265 bài viết đăng thông tin sai sự thật, tuyên truyền chống phá Đảng, Nhà nước, các thương hiệu, cá nhân, tổ chức. Gỡ bỏ 3 tài khoản giả mạo các cá nhân, tổ chức và khóa 8 tài khoản thường xuyên đăng tải tin giả, thông tin xuyên tạc nhằm chống phá Đảng, Nhà nước³. Google đã gỡ 4.910 video vi phạm trên YouTube; chặn 2 kênh YouTube phản động khỏi truy cập từ lãnh thổ Việt Nam. TikTok cũng đã chặn, gỡ bỏ 397 link vi phạm, đăng tải thông tin sai sự thật, nội dung tiêu cực, trong đó có 139 tài khoản thường xuyên đăng tải nội dung chống phá Đảng, Nhà nước⁴.

Thứ tư, thủ đoạn mạo danh viết “thư ngỏ”, “kiến nghị” gửi các cấp lãnh đạo kèm theo luận điệu cay nghiệt, căng thẳng, dùng ngôn từ công kích, nhiều cảm thán, bóp méo sự thật để vu cáo, xuyên tạc những sơ hở, thiếu sót, sai lầm của Đảng và Nhà nước ta, sau đó quy chụp nguyên nhân thiếu tự do và trì trệ về kinh tế, chính trị là do độc Đảng.

4. Một số giải pháp định hướng trong nhận diện và chủ động phòng ngừa thủ đoạn lợi dụng phản biện xã hội để xuyên tạc, chống phá đất nước

Trên tinh thần quán triệt sâu sắc Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng: “Tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, kiên quyết và thường xuyên đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, cơ hội chính trị...”⁵. Trong đó nêu rõ: “Thực hành và phát huy rộng rãi dân chủ xã hội chủ nghĩa, quyền làm chủ và vai trò chủ thể của Nhân dân;

củng cố, nâng cao niềm tin của Nhân dân, tăng cường đồng thuận xã hội”⁶. Ban Bí thư Trung ương Đảng đã ban hành Chỉ thị số 18-CT/TW ngày 26/10/2022 về phát huy vai trò, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội. Đây vừa là yêu cầu cấp bách, có ý nghĩa quan trọng trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa; vừa là nhiệm vụ hết sức quan trọng của toàn Đảng, toàn hệ thống chính trị và toàn dân, đấu tranh chống quan điểm sai trái, xuyên tạc, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Để làm tốt công tác này, cần tập trung thực hiện các nội dung sau:

Một là, cần nghiên cứu xác định rõ nội dung phản biện xã hội và nội dung tuyên truyền phá hoại tư tưởng, xuyên tạc chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước để tuyên truyền rộng rãi cho quần chúng nhân dân, chủ động trong nhận diện các luận điệu tuyên truyền phá hoại tư tưởng; đồng thời, phân biệt đâu là phản biện xã hội, đâu là lợi dụng phản biện xã hội để chống phá, từ đó nhận thức đúng không bị rơi vào bẫy, không bị chuyển hóa tư tưởng theo các thế lực thù địch.

Hai là, tiếp tục nghiên cứu, vận dụng một cách khoa học, sáng tạo, phù hợp lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh vào thực tiễn đất nước trong tiến trình phát triển kinh tế - xã hội. Nghiên cứu xác định rõ tư tưởng Hồ Chí Minh là tư tưởng chủ đạo, nhân văn trong xây dựng và phát triển đất nước ở Việt Nam hiện nay. Xây dựng hệ thống lý luận về con đường đi lên chủ nghĩa xã hội, đường lối phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở nước ta, mục tiêu xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa thực sự thuộc về Nhân dân.

Ba là, làm tốt công tác tham mưu cho Đảng, Nhà nước đề ra chủ trương, đường lối,

chính sách, pháp luật đúng đắn, phù hợp với lợi ích của quốc gia, dân tộc, lợi ích của Nhân dân, phục vụ lợi ích của dân tộc chứ không phải phục vụ một nhóm lợi ích nào. Đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước đúng đắn, phù hợp với lợi ích của quốc gia, dân tộc, phù hợp với lợi ích Nhân dân, được Nhân dân ủng hộ, tin tưởng sẽ là lá chắn chắn làm thất bại mọi âm mưu phá hoại của các thế lực thù địch. Làm gia tăng sức mạnh quốc gia, vị thế, uy tín, sức mạnh dân tộc trên con đường xây dựng đi lên chủ nghĩa xã hội.

Bốn là, xây dựng các lực lượng chuyên trách, bán chuyên trách, huy động nhiều lực lượng khác nhau chủ động trong phát hiện và ngăn chặn các hoạt động tuyên truyền phá hoại nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam. Khi phát hiện được các hoạt động tuyên truyền phá hoại tư tưởng, vu cáo, xuyên tạc chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, cơ quan chức năng cần tập trung phân tích, đánh giá, xác định nội dung của hoạt động tuyên truyền vu cáo, xuyên tạc là gì, đối với những nội dung vi phạm pháp luật hình sự, hành chính thì cần xử lý theo quy định của pháp luật hình sự, hành chính; tích cực tuyên truyền cho quần chúng nhân dân hiểu rõ bản chất của các hoạt động lợi dụng phản biện xã hội chống phá Đảng, Nhà nước hiện nay.

Năm là, nâng cao hiệu quả các hoạt động trao đổi, hợp tác giữa các cơ quan quản lý với các doanh nghiệp quản lý các mạng xã hội lớn để theo dõi, quản lý, gỡ bỏ những bài viết, những video clip có nội dung tuyên truyền xuyên tạc đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước trên mạng xã hội, đặc biệt là trên các tài khoản Facebook, Youtube, Google...

Cần có cơ chế phù hợp, tạo điều kiện cho các cơ quan, doanh nghiệp nước ngoài hoạt động hợp pháp tại Việt Nam, liên kết tiến hành các hoạt động mà đôi bên cùng có lợi

như quảng bá hình ảnh, đất nước, con người Việt Nam; liên kết trong hoạt động sản xuất - kinh doanh, thương mại điện tử,... Từ các hoạt động hợp tác, liên kết chặt chẽ đó, tăng cường các hoạt động hợp tác trong phòng, chống những luận điệu vu cáo, xuyên tạc chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước trên mạng xã hội.

5. Kết luận

Phát huy vai trò giám sát và phản biện xã hội là một trong những biện pháp mở rộng dân chủ, tạo sự đồng thuận cao trong xã hội, phát huy sức mạnh của quần chúng nhân dân vào tiến trình xây dựng đất nước dưới sự lãnh đạo của Đảng. Tuy nhiên, lợi dụng, mạo danh phản biện xã hội để thực hiện mưu đồ chống phá công cuộc xây dựng, phát triển đất nước hùng cường, phồn vinh, hạnh phúc chính là đi ngược lại với lợi ích của dân tộc. Mỗi người dân luôn tỉnh táo, thận trọng, trang bị cho mình kiến thức, kỹ năng cần thiết để nhận diện chính xác âm mưu, thủ đoạn của kẻ thù lợi dụng phản biện xã hội để chống phá đất nước của các thế lực thù địch, phản động. Những đối tượng lợi dụng danh nghĩa phản biện xã hội để xâm phạm lợi ích của Đảng, Nhà nước, xâm phạm quyền, lợi ích hợp pháp của cá nhân, tổ chức sẽ bị xử lý nghiêm theo quy định của pháp luật□

Chú thích:

1. Đảng Cộng sản Việt Nam (2006). *Tìm hiểu một số thuật ngữ trong Văn kiện Đại hội X của Đảng*. H. NXB Chính trị quốc gia, tr. 182 - 183.

2. Bộ Chính trị (2013). *Quyết định số 217-QĐ/TW ngày 12/12/2013 ban hành Quy chế giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội*.

3, 4. *Chặn 2 kênh Youtube phản động, gỡ hàng nghìn bài viết trên Facebook, tiktok*. <https://dantri.com.vn>, ngày truy cập 10/9/2024.

5, 6. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII. Tập I*. H. NXB Chính trị quốc gia Sự thật, tr. 183, 38.